

Alderen ikke er nogen heldig Alder for denne Undervisning, fordi de unge Mennesker i den Tid ikke er saa aandeligt paavirkelige, og det ærede Medlem fik til min store Forbavselse Tilslutning fra det ærede Medlem fra Kolding (Laursen). Jeg vidste ikke bedre, end at det ærede Medlem fra Kolding hvert Aar konfirmerer unge Mennesker netop i 14 Aars Alderen, og naar man tænker paa at paavirke dem paa dette livsvigtige Omraade netop i 14 Aars Alderen, hvorledes kan han saa her fra Tingets Talerstol staa og beklage sig over, at netop denne Alder er en daarlig Alder for aandelig Paavirkning af Karakteren? Men vi var jo ogsaa vel rejst, hvis disse to ærede Medlemmer havde Ret. Vi fortsætter jo med Ungdommens Opdragelse i Mellemskolen og i Gymnasiet, altsaa netop i den Tid, de unge bevæger sig i Alderen fra 14 til 18 Aar. De to ærede Medlemmer hævder, at det er en Periode, i hvilken Ungdommen ikke er nævneværdig modtagelig for aandelig Paavirkning, men al Erfaring viser det modsatte. Der er kun et lille Gran af Sandhed i de ærede Medlemmers Tale, men der er ogsaa et lille Gran. (Nørgaard: Naa, dog). Ja, det ærede Medlem kommer en Gang imellem ved et Ulykkestilfælde til at sige en lille Smule om disse Sager, der er rigtigt. Der er det lille Gran af Sandhed, at efter det 18de Aar kommer der en Periode af aandelig Uligevægt, og i den Periode er det unge Menneske, det indrømmer jeg fuldt ud, meget stærkt paavirkelig paa alle Punkter med Hensyn til sit aandelige Indhold. Men deraf maa man dog ikke drage den forkerte Slutning, at man saa skal undlade at paavirke de unge Mennesker, indtil de bliver 18 Aar, for det vilde jo være det samme som at sige: Vi overlader dem ganske til sig selv, indtil de bliver 18 Aar. Naar man lader dem gaa, indtil de bliver 18 Aar, kommer det da an paa, i hvilken Retning de bliver paavirket, om det er en god eller daarlig Paavirkning, de saa kommer ind under, og hvis de har ligget brak i den forudgaaende Periode og efter 18 Aars Alderen, altsaa i den Tid, hvor de er let paavirkelige, kommer ind under en daarlig Paavirkning, er det jo ravgalt. Nej, man maa komme til det modsatte Synspunkt, naar man behandler sine Forudsætninger rigtigt. Netop fordi Ungdommen er særlig paavirkelig efter 18 Aars Alderen, skal man blive ved at paavirke den i en rigtig Retning, ogsaa medens den er mellem 14 og 18 Aar, lære den at bruge sine aandelige Evner saaledes, at den kan staa aandelig moden overfor de Paavirkninger, som Livet

og Menneskene øver paa den efter 18 Aars Alderen. Det er den rigtige Slutning. Derfor er det ogsaa helt forkert set, naar det ærede Medlem tilsyneladende — men det er en Slutning, jeg drager af hans Ord — har den Forestilling, at Ungdomsskolen ligesom vilde være en Hindring for Folkehøjskolens Trivsel. (Nørgaard: Paa ingen Maade!). Ja, man kunde tro det efter det ærede Medlems Ord, men det glæder mig, at vi er enige paa dette Punkt. Ved at paavirke Ungdommen mellem 14 og 18 Aar paa en fornuftig Maade giver vi den nemlig Forstaaelse af, at den skal blive ved at søge Belæring ogsaa efter 18 Aars Alderen. Det, vi vil, er altsaa kun at skyde et savnet Led ind i hele vor Ungdomsopdragelse.

Endelig drager det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard) endnu en forkert Slutning, naar han siger, at man ikke skal gaa i Skole hele Livet igennem. Jeg gad dog vide, hvad vi saa skulde leve for her paa Jorden, hvis det ikke var for det. Jeg vil da haabe, jeg kan blive ved at lære til min sidste Dag. Ganske vist gaar vi ikke i Skole paa den Maade, at vi sidder naglede til en Bænk og et Bord, men det, det gælder om, er jo heller ikke Skole i snævrere Forstand, men at blive ved at belære Barndommen, Ungdommen, Manddommen, saaledes at Mennesket kan „staa paa“ hele Tiden, hver Gang det faar en Trang til aandelig Fornylse. Det, der er Kærnen i den foreliggende Sag, er jo ikke andet, end at vi vil udfylde et manglende Led i vor hele Skoleordning. Og det er af den allerstørste Betydning, at det bliver gjort. Man maa jo leve med et Bind for Øjnene, hvis man ikke i vore Dage kan se Opdragelsens eminente Betydning. Hvem er det, der er gaaet nogenlunde helskindet ud af Verdenskrigen? Er det de Folk, hvis Opdragelse staaar lavt? Er det de Lande, hvor man forsømmer Ungdommens Opdragelse? Nej, de, der har kunnet staa sig og gaa frem, det er de Folk, som har et højt udviklet Opdragelsessystem i moderne Forstand. De har vist Modstandskraft, og de har kunnet gaa frem. Og hvorledes er det gaaet bag Fronterne? Hvem har der haft Heldet med sig? Er det Balkanlandene? Er det Østasien, eller er det Rusland, hvor Folket hverken kan læse eller skrive, men hvor man har det praktiske Arbejdes Velsignelse; hvor man ikke en Gang har Skole hveranden Dag, men Skole ingen Dag? Er det der? Nej, det er i de Lande, hvor man har Hverdags-Undervisning, Heldags-Undervisning og videnskabeligt Grundlag for sin Undervisning. Derfor er de, der er Mod-